

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) XLVIII (42)
Štev. (No.) 36

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
14 de septiembre — 14. septembra 1989

Temeljna listina Slovenije Iz Puševe duhovne zakladnice

Ko danes slovenska partija išče izhod iz vesplošne krize, ne išče tega pri klasičnih komunizma kot sta Marx in Engels, še manj Lenin in Stalin, niti ne Tito in Kardelj. Izhod naj bi bil v koaliciji med ZK in različnimi političnimi gibanji. Model za to pa naj bi bila medvojna Osvobodilna fronta (OF).

Pri tem se komunisti poslužujejo naslednje pravilice o OF: OF je bila ustanovljena kot koalicija enakopravnih partnerjev za borbo proti fašističnim okupatorjem in za svobodo slovenskega naroda. To koalicijo so sestavljali KP kot prva med enakimi, krščanski socialisti, levi sokoli in drugi. Če je bila vloga KP vodilna, je bilo potrebno in upravičeno iz strateških vojnih razlogov. Po vojni je duh osvobodilne fronte nadaljevala Socialistična zveza delovnega ljudstva (SZDL).

Partije prizna, da povojno sodelovanje v SZDL ni bilo pravilno, oziroma enakopravno s strani KP na oblasti do drugih partnerjev. To je pripravljena popraviti od sedaj naprej. Iz raznih izjav vodilnih partijcev je moč razbrati, da je partija sedaj menda pripravljena sodelovati v SZDL kot enakopraven družabnik brez privilegijev ali posebnega statusa „avantgarde“; pripravljena je iti na svobodne volitve in celo priznati poraz na njih ter „sestopiti z

oblasti“. Edini pogoj „sine qua non“ pa je, da ostane pri „samoupravnem socializmu“. Kaj pa to pomeni, pridružuje svoji lastni razlagi. Ta je trenutno naslednja:

Zunaj SZDL ni prostora za nobeno politično organizacijo. Kdor je proti socializmu ali komunizmu, je apriorno izključen; pluralizem obstaja le znotraj leveice. Strankarski sistem zahodnih demokracij je nazadnjaški in preživet

Krščanski socialisti z veseljem pozdravljajo partijsko velikodušnost, „nagibajo se k frontni organiziranosti in nikakor ne h klasičnemu strankarskemu drobljenju“. Torej ne za sistem kjer na volitvah ne bi imeli možnosti za zmago, ampak v nadaljnje sopotništvo z marksizmom na oblasti, kjer bi bili deležni vsaj drobtinic z gospodarske mize! Verjetno bodo spet zamerili „klerikalcem“, da ne verjamejo njihovim dobrim namenom in idealizmu.

Slovenska ljudska stranka (in Slovenska demokratska stranka) kot nekoč med revolucijo, tudi danes sviri slovenski narod, da gre za novo partijsko taktiko, da ob vsem žongliranju z besedami in obljubami končno ohrani oblast. Zato ne soglašajo s „Temeljno listino“ SZDL, ki jo od junija naprej ponujajo občanom Slovenije v podpis.

-gar

TRI PARTIJE IŠČEJO POT

Tudi kitajski Deng Xiaoping ima s svojimi odločnimi posegi v kitajsko gospodarstvo podobne sanje kot tovariš Gorbačov. Le da je Deng šel mnogo dlje, ko je v kitajsko, zlasti podeželsko kmetijsko ekonomijo uvedel kapitalistična načela svobodnega trgovanja, ter privatne iniciative. Ker so rezultati te rekonstrukcije vidno in uspešno zelo izboljšali življenjski standard ogromnega naroda, se je sprememba obnesla, vsaj za sedaj, toda ne brez velikih študentskih demonstracij, ki so zahtevale podobne svoboščine tudi na političnem področju države. Ali se bo drzni Dengov ukrep obdržal za stalno, bomo šele videli. Vsekakor pa pomeni rešilno pot iz marksističnega močvirja vsaj na gospodarski ravnini, ki je temeljna baza vsake oblasti in moči.

Da pa bi kitajski komunistični diktator imel z uvajanjem kapitalističnega gospodarskega sistema kakršne koli namen likvidacije leninističnega načela absolutne oblasti komunistične partije tudi na ekonomskem področju, bi bilo popolnoma napačno misliti, kaj šele pričakovati. Tudi kitajskemu marksizmu teče voda v grlo, in preden ga zaduši, išče rešitve, pa najsi bo s kapitalističnimi metodami gospodarske stvarnosti. Glavno je, da ima partija vse vajeti v svojih rokah, da jih zategne, kadar bi šle stvari predaleč in bi ogrozile njeno absolutno oblast. Saj komunistom ne gre za dobrobit ljudstva, kadar bi razvoj v tak dobrobit ogrozil njihovo oblast.

(Svob. Slov., 28. januarja 1988)

KRŠČANSKA DEMOKRACIJA

Celotni razvoj krščanske demokracije izpričuje sorodnost katoliške so-

cialne etike z zahtevami revnejših slojev in nedvomno je močno socialno zanimanje KD gibanja dalo tej politični obliki izrazit socialni pečat. Vse to gre vzporedno z načeli okrožnice Rerum Novarum, v smislu katerih načel je KD gibanje pomagalo odpravljati individualistični atomizem jakobinske demokracije, kjer je poedinec stal osamljen naproti državi, in ga nadomeščati z utrjevanjem vmesnih družbenih edinic, kakor so stan, sloj, sindikat itd.

Krščanski demokrati se danes prežeti z mislijo, kako spraviti v življenje demokracijo, ki bo uspešno branila in zagotavljala dobrine svobode in človeškega dostojanstva pa prepredila maličenje teh dobrin po drugih političnih sistemih. V takem pojmovanju svojega poslanstva in svojih nalog je visoko prerastla svoječasno nepolitično socialno gibanje papeža Leona XIII., prav tako kakor so prerasli prejšnje papeško stališče nasproti demokraciji papeži Pij XI., Pij XII. in Janez XXIII., ki so pripravljali pot in prišli do teološkega odnosa Cerkve do demokracije. Naloga današnje krščanske demokracije je pri tem odnosu aktivno sodelovati in tako končno doseči, kar je nekoč formuliral Lammennais za svojo „démocratie chrétienne“ in po čemer so stremeli krščanski demokrati 19. stoletja: Krščansko pojmovanje in izvajanje moderne demokracije.

(Zbornik Sv. Sl., 1965, str. 84)

ENOTNI SLOVENSKI NARODNO-KULTURNI PROSTOR

Slovinci po svetu so živ, tvoren in aktiven del celokupnega naroda. Nihče ni od nikogar in nikoder prejel

Pismo iz Slovenije

Glede dogajanja v Sloveniji si verjetno bolje informiran od koga od tu. Sedaj poleti ni še tako čutili posledice gospodarske krize, vendar bo jeseni in pozimi hudo. Ljudje bodo morali tedaj poskrbeti za kurjavo, poraba električne energije in goriva se bo povečala; življenjski stroški bodo torej večji, veliko družin pa že sedaj komaj prebrodi mesec, saj se kupna moč plač ob skokoviti inflaciji niža.

Tudi položaj na političnem torišču bo v Jugoslaviji še bolj eksploziven, kot je ta dni, ko so v Beogradu miličniki zaradi nekega prometnega prekrška pretepli slovenskega člana predsedstva Centralnega komiteja ZKJ Borisa Muzeviča. Proti koncu leta bo namreč izredni kongres ZKJ in tovariši iz raznih republik si bodo skoraj gotovo skočili v lase. Alternativne sile so še prešibke in zelo neenakomerno razvite in porazdeljene po državi. Slovenska alternativa

Mogoče ne veste, da ...

— da znaša pomoč Kosovu z ostalih delov Jugoslavije približno milijon in pol dolarjev dnevno, od česar prispeva sama Slovenija 30% ...

MLADIKA, Trst, št. 7

v letu 1944, da bodo krivci prišli pred redna in ne pred posebna sodišča. Menim, da vam nekateri mednarodne obveznosti do človeka in njegovih pravic niso znane.

Pobuda, ki jo branim, je v skladu z mojim pojmovanjem svobode za katero smo borci bili prepričani, da se borimo in z mojim pojmovanjem prava in človekovih pravic.

Iskali smo človečnost

Ko smo izvedeli, da se pripravljajo v Ljubljani spominska proslava ob lipi sprave na Zalah, nas je zanimalo kaj več izvedeti o dr. Stanislavu Klepu, ki je to proslavo organiziral, in o njegovih motivih.

Sedaj smo brali njegovo pismo predsedstvu borcev NOV v Kranju in občinskim organizacijam na Jesenicah, Radovljici, Škofji Loki in Trzinu, ki so ga v Gorenjskem glasilo silovito napadli. Odgovor, ki nam odkrije marsikaj iz njegove miselnosti, je Lil priobčen v istem listu 11. julija letos in ga skoraj v celoti objavljamo:

Na vprašanje, kaj da me vendar tako grize, od kod vsa ta frustracija, kako to, da se mi je štirinštirideset let po vojni nenadoma oglasila vest, da sedaj objokujem žrtve tisočerihih žrtev Urha, Turjaka itd., odgovarjam:

Ni se mi nenadoma oglasila vest šele sedaj, marveč takoj, ko sem za tragedijo izvedel. Že leta 1952 sem bil na Filozofski fakulteti izključen iz partije kot parlamentarist, in vključ vabilom se v partijo nisem več včlanil. Moj pogled na družbo se je že takrat razlikoval od nazorov stalinistične večine. Če prej nisem javno zastavil besede, sta za to dva vzroka. Eden, prepričanje, da mi mojih prispevkov ne bi nihče objavil, drugi, bojazen, da bi zaradi „sovražne propagande“ (sedaj čl. 133 KZ SFRJ) ne končal na Golem otoku. Morda pa se bo kdo spomnil kakega mojega prispevka na to temo. Pred leti sem v Delu zapisal, da je moj ponos na partizanstvo zaradi pobitih manjši, kot bi bil, če bi groznega dejanja ne bilo.

V obvestilu, ki je bilo v časopisu objavljeno, stoji, da gre za spomin na vetrinjske žrtve, torej za spomin na naše nasprotnike v vojni, ki so bili pomorjeni, ko se je vojna (in z njo vojno sovraštvo) že končala.

Seveda mi je žal vseh žrtev na moji strani in žrtev na nasprotni strani in jih objokujem. Toda objokujem tudi našo in vašo moralno. Ravno njej je bil posvečen spominski 27. junij, torej dan, ko ste objavili vašo kritiko.

Vašemu pismu ste dali naslov —

Lipa, simbol slovenstva, od kdaj pa tudi simbol sprave z narodnimi izdajalci?

Menim, da je narodno izdajstvo predvsem zmerljivka za opravičevanje pomora in ne ugotovitev nepristranske zgodovinske znanosti. Moj profesor zgodovine NOB, ki sem jo študiral v letih 1949-1953, dr. Metod Mikuž, ni naših nasprotnikov iz slovenskega naroda imenoval narodni izdajalci, vsaj v zasebnih pogovorih ne. Šlo je za spopad dveh ideologij, ki bi ena drugi mogli očitati nezvestost slovenskemu narodu.

V pismu pravite, da govorite v imenu živečih in namesto mrtvih udeležencev NOB. Vi si lahko tako mislite, povsem prepričani v to pa le ne morete biti. Govoriti v imenu mrtvih nima nihče pravice, ne vi, ne jaz. Mnogo padlih, s katerimi sem bil „z ramo ob rami“ v boju, sem dobro poznal. Tudi poznal njihov odnos do krivic in do življenja. Prepričan sem, da bi večina od njih, če bi še živeli, dali meni prav. Govorite tudi v imenu živih. Bržkone ste hoteli reči, da v imenu nekaterih živih, predvsem tistih, ki so člani predsedstva. Kar jih v kranjski borčevski organizaciji poznam, so vsi vredni spoštovanja. Mar so tudi ti že bili ali so šele postali privrženci morije in jo opravičujejo? Spomnil sem se besed Abrahama Lincolna: množica mnogokrat dela to, česar se posameznik v njej sramuje.

Na koncu ste mi zabičali, da si naj vendar zapomnim za vselej, da ne menim ne nikomur drugemu ne dovolite, da bi kot posameznik ali v imenu dejanske ali izmišljene skupine vabil ljudi k takim podobnim spominskim lipam.

Priznavam, da sem si ta vaš poduk dobro zapomnil in sem si ga vzel k srcu še zlasti zato, ker iz njega veje duh po Trgu nebeškega miru, duh, ki je vsak čas pripravljen braniti nasilje. Iz pisma razbiram, da ste tudi vi prej z preganjanje tistih, ki na zlo pokažejo, kot pa tistih, ki ga storijo.

S spominsko slovesnostjo nismo iskali krivcev, marveč v kotičkih srca le nekaj človečnosti. Tudi nismo omenjali mednarodnih pogodb in konvencij, ne obljube naših oblasti

pravice, jim tega resničnega stanja oporekati ali celo zanikati. Zdomci kot sestaven del naroda na tujem, to resnico tudi v dejanju izpričujejo s svojim narodnim in kulturnim delovanjem in s tem vidno prispevajo k celotni narodni kulturi, pa naj jim s krvjo in nasiljem pridobljena in nikoli od naroda svobodno potrjena oblast v domovini to prizna ali odreka. Resnice ne spremeni anomalija, da v skrbi za varnost svojih stolčkov komunistični oblastniki prepovedujejo vsak pritok kulturnih ustvarjalcev na raznih področjih umetnosti in znanosti, ker se pač ne ujemajo z marksistično doktrino, edino veljavno za vso kulturno panoramno v matici.

Dokler je tako, ni mogoče in ne upravičeno govoriti o kakem enotnem, in niti ne o kakem skupnem, kulturnem slovenskem prostoru.

Da imamo Slovenci namesto ene, tri kulturne enote, gre na rovaš in odgovornost ozkih, ekskluzivnih političnih veličin v domovini, ki se bojijo svobodne umetnosti in znanosti. Objektivna zgodovina jih bo obsodila kot sovražnike naroda, ker podirajo kulturno enotnost, ki je v jedru krščanska.

(Svob. Slov., 31. julija 1986)

Slovinci danes nimamo politika Korošcevega kova, ki bi krotil Srbe; tudi situacija je zelo različna, a po sedanjih poti sovraštva ne pridemo nikamor. Slovenci čutijo, da je v nevarnosti narodov obstoj, Srbi pa zavidajo Slovincem njihove uspehe in si na vse načine prizadevajo, kako bi nizki življenjski standard v Srbiji izravnali z visokim slovenskim. A to ni mogoče z zmerjanjem in nalažanjem visokih denarnih dajatev Sloveniji v korist južnih republik. Tudi vznemirljivo pošiljanje številnih srbskih delavcev v Slovenijo ni rešitev. Naj bi rajše tem delavcem omogočili, da se nauče, kako Slovenci dosega višjo življenjsko raven; naj bi zahtevali, da se čez čas vrnejo in rojake doma učijo skrivnosti slovenskega uspeha ter ga posnemajo. Pa mislim, da iz te moke ne bo kruha.

Treba je misliti in delati na to, da se Slovenci pripravijo za povratek v Evropo. Kajti tudi sprememba režima sama na sebi tega problema ne bo uspešno rešila.

Osnovne poteze

Prihodnje leto bodo v Sloveniji prvič po vojni svobodne neposredne volitve z vsemi ceremoniali, ki k temu spadajo (predvolilne kampanje ter nabiranje političnih točk). Ob tem pa slovenska politika ob usodi četverice neče niti s prstom migniti, še posebej pa, ker že vrabci čvkaajo, da je šlo za zrežirani politični proces ter za kršenje elementarnih pravic obtoženih in celo ustave.

Upam si trditi, da slovenski politiki, vsi po vrsti, nimajo ta trenutek na svobodnih volitvah možnosti za uspeh. Razen seveda, če ne bodo radikalno spremenili svojega odnosa do zahtev in pričakovanj lastnega naroda. Naslednje leto, leto svobodnih volitev, se nezadržno približuje, zato je skrajni čas, da slovenska politika naredi nekaj temeljnih potez. Dovolj je slepmišljenja z izgovori o tem, kaj bo rekel Beograd, Beograd je lahko tej politiki, tako kot je bilo v primeru sojenja četverici, le dobrodošli statist, na katerega se je obračala pozornost domače javnosti — in nič več. Takšne poteze, kot je bil proces, se vlečejo le v Ljubljani, zato slovenskim politikom (Stanovniku, Smoletu in Kučanu) predlagam nekaj osnovnih potez, če se sploh hočejo obdržati na površju.

Najprej naj na osnovi pravnih ekspertiz, ki so bile narejene, četverico popolnoma rehabilitira; od RSNZ naj zahteva, da preneha slepmišliti s fantazmo slovenske politične emigracije, kot to povsem anahronistično počne v zadnji varnostno politični oceni (Dnevnik. 3. 7. 89); naj sprost prsto gibanje po domovini za vse Slovence v svetu brez izjeme (mišljene je predvsem še vedno inkriminirana slovenska politična emigracija!).

Ob nedvomnem političnem kapitalu, ki bi si ga s tem pridobila, pa naj slovenska politika povleče še eno modro potezo, razpiše naj svobodne neposredne volitve po podobnem vzorcu, kot je to naredil general (!) Jaruzelski na Poljskem. Prepričan sem, da bi se že po teh potezah, ki same po sebi sploh niso nekakšno zahtevno opravilo, slovenski politiki na svobodnih volitvah godilo povsem drugače, kot pa se je vojaškemu režimu na Poljskem.

Vsekakor pa so važne predvsem politične poteze, vse ostalo, kot na primer ime politične organizacije, pa je drugotnega pomena.

Ljubljana, 4. julija 1989.

Ivo Žajdela

Ljubljana

Razpadanje totalitarizma

Politično preizkušeni bivši jugoslovanski diplomat, sedaj v ZDA živeči in aktivni hrvaški politik, publicist in časnikar Bogdan Radica, je svetu in tudi slovenskemu zdomstvu znan po svojih stvarnih zunanje-političnih razgledih. Mesečnik „Slobodna Rijeka“, ki jo izdaja v Buenos Airesu Vlaho Buško, je v svoji 433. številki priobčil trikolonsko razpravo o zunanji politiki predsednika ZDA Busha in o razpadanju totalitarizma.

Svetovni tisk nam redkokdaj nudi tako stvarne ocene o svetovnem političnem položaju, kot ga je osvetlil B. Radica.

Med stvarnimi trditvami o dejanski politični moči ZDA nam publicist razčlenjuje propadanje komunističnega sistema na Kitajskem, v Sovjetski zvezi, v evropskih državah in v Srednji Ameriki. „Od Lenina do Gorbačova“ tako Radica, „je preteklo že 72 let trpljenja in zaostalosti propadle ideologije, ki je obetala raj na zemlji, pa prinesla človeštvu le nesreče in revščino.“

Publicist navaja med drugim dva primera, Izrael in Balkan.

„Položaj je jasen. ZDA nočejo vojne med Arabci in Izraelci, zato zavračajo medsebojna izzivanja in zahtevajo, da morajo Izraelci priznati Palestincem državno svobodo.“

ZDA ocenjujejo podobno srbske nastope proti Albancem. Ne le kongres, tudi severnoameriška javnost sta na njihovi strani. ZDA zaradi Kosova, kjer živi večina Albancev, nočejo vojne. Beograd do sedaj še ni nudi stvarno sprejemljivega sporazuma, stanje na Balkonu se še ni spremenilo, ker Srbi niso rešili vprašanja. Mir je iskati v neodvisnih državah v Srednji Evropi. Na Balkanu kakor tudi na Bližnjem vzhodu. Ta je v suverenosti narodov v različnih državah — v Rusiji, v baltskih državah in v Jugoslaviji.“

Radica zavrača Miloševićovo samoveljše in kosovsko velesrbsko baje-slovje.

„Jugoslavija obstaja že 70 let, pri Srbih pa še danes vlada prepričanje, da je Jugoslavija izključno srbska — da mora ostati velika Srbija. Zakaj se Srbija ne odloči in vrne na svoje predjugoslovansko življenje, da Slovenci in Hrvati zažive svoje? V resnici je nesmiselno, da ta naroda izgubljata svojo moč v odporu proti velesrbskemu rasizmu. Naravni razhod bi ne bi pripomogel samo do miru, marveč tudi ustvaril zadovoljstvo in napredek treh narodov.“

Važno je naslednje pričevanje Radice:

„V severnoameriškem kongresu in v javnosti je mnogo narodnih predstavnikov, ki s tem soglašajo. To je

tudi politika predsednika Busha in zunanjega ministra Bakra, ki teh dejstev v razgovorih ne zanikata. V času miru pričakujemo odločitve... ker se približujemo najugodnejšemu času... Karl Marx ni našel rešitve, NA HRVAŠKEM JO BODO RESILI NASLEDNIKI S. RADIČA, V SLOVENIJI DR. J. KREKA, V SRBIJI SOMIŠLJENIKI D. JOVANOVIČA...“

Epilog: Jugoslavija v trenutnem nestalnem političnem položaju s stankam in velikim zunanjim dolgom ne more pričakovati, da ji bo zahodni svet nudil veliko gospodarsko pomoč. Nova posojila bi koristila le utrjevanju negativne beograjske hegemonije. V državah Srednje Evrope razen na Madžarskem vlada velika gospodarska kriza. Narodi nestrano pričakujejo l. 1992, leto upanja in bodočnost vseh v Združenih evropskih državah. Tudi Beograd se bo prejel ali slej moral rešiti kroga nevrščenih in iskati s svobodnimi jugoslovanskimi državami mesto v novi politični in gospodarski velesili — Združeni Evropi.

Erne

MOGOČE NE VESTE, DA...

— da ima župnik na otoku Sv. Helen, znanem po Napoleonovem izgnanstvu, svojih 100 faranov — toliko je namreč katoličanov med 8.000 prebivalci — raztresenih v razdalji tisočev kilometrov...

— da je znani skladatelj p. Vendelin Špendov, ki živi v Lemontu v ZDA, napisal kantato „Turki na Slevnici“...

— da je v Evropi Dvanajstih kar 13 milijonov tujcev, od katerih jih samo 5 milijonov izvira iz dežel Evropske skupnosti...

— da Mohorjeva družba v Celju, ki se je za lamsko novo leto preselila iz Zidaniškovice ulice v Čupriško, pripravila Sveto pismo nove zaveze in Psalme na računalniških disketah za uporabo na računalnikih PCXT/AT...

— da ljubljanska NOVA REVIJA najavlja v prihodnjih številkah prispevke emigrantskih kulturnikov Franceta Papeža, Vinka Rodeta, Andreja Rota in Ljuba Sirca...

— da je na vrhu šestvice prodanih knjig, ki jih je izdala celjska Mariborska družba, že nekaj let knjiga POMOČ IZ DOMAČE LEKARNE stiškega patra Simona Ašiča...

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizeric

Kolikšna je priljubljenost vlade, in kakšen vpliv na večinski del naroda ima predsednik Menem? To vprašanje je na mestu vsakokrat, ko gre za važne odločitve. Tak je primer pomilostitve, ki jo ima vlada v mislih glede na visoke oficirje, ki so še v procesu zaradi kršenja človekovih pravic, in glede tistih, ki so že obsojeni. Kaj ima to opraviti s popularnostjo? Precej. Poglejmo stvar nekoliko bliže.

TEŽA OROŽJA

V petek, 8. septembra so predstavniki organizacij za obrambo človekovih pravic organizirali manifestacijo „proti pomilostitvi“. Že ta dogodek ni najbolj koristen za mirno plovbo vladne barke. Poleg tega je še število udeležencev preseglo račune vlade, in tudi objektivnih opazovalcev. Hud pritisk, torej, ki pa ne bo spremenil predsednikovega namerana. Bo torej padel Menemov ugled? Zakaj ni predsednik pomilostitve izvedel na hitro, in tako preprečil, da bi se opozicijske organizacije in uprizorila manifestacija preteklega petka?

Odgovor ni težak. Menema bolj skrbi zunanji ugled kot pa notranji. Ne v Beogradu, ne v ZDA se noče prikazati z „rešeno vojaško zadevo“. Zaveda se svoje popularnosti in ve, da ta ne bo preveč padla s svobodo, ki jo namerava podariti osporavane mu vojaštvu.

DOMOVINSKE REVJE POROČAJO

V „Tribuni“, ki je glasilo Univerzitetne komisije Zveze socialistične mladine Slovenije, je bil dne 14. avgusta 1989 na vsej str. 22 v krepkem tisku ponatisnjen članek iz „Svobodne Slovenije“ z dne 20. junija 1989 z naslovom „SLS o dogodkih v Evropi in Sloveniji“.

V isti številki „Tribuna“, ki je posebno zanimiva zaradi uvodnika o Jovanki Budisavljevič, ženi maršala Tita, je objavljen tudi članek „Krivi in nekrivi“, ki ga je napisal dr. Peter Urbanc, dalje odprto pismo policijskemu šefu Ertlu, ki mu ga je poslal Vinko Levstik iz Gorice. Zanimiv je tudi intervju z Ivanom Oma-

— da prejema v Trstu ustanova AS-TAD, ki skrbi za živali, približno 90 milijonov lir darov letno, medtem ko jih prejema CENTER ZA ŽIVLJENJE samo 12 milijonov...

MLADIKA, Trst, št. 7

To pa je po svoje res. „Če bi bile danes volitve, kdo ve, če bi znova zmagal“ trdijo na levi. Resni opazovalci pa ugotavljajo, da bi zmagal zelo z večjo razliko, kajti kljub križem in težavam njegova zvezda še vedno blesti na „zenitu“ argentinskega političnega neba. Če mu uspe urediti gospodarske probleme in če se to pozneje prenese na socialno polje, bo vojaška zadeva kaj malo vplivala na tehtnico popularnosti. Tega pa se na levi le premalo zavedajo.

KAJ Z INFLACIJO?

Gospodarska zadeva še kar dobro kaže. Po 200 odstotni inflaciji meseca julija, se je avgust odrezal z 37,9%, in za september pričakujejo kakih 6—9 odstotkov. S tem je dosežen prvi cilj, ki si ga je postavila vlada: spraviti inflacijo v vajeti. A krha se celotna stvar na strani plač. Za bimester julij-avgust je inflacija dosegla 309,9%. In če upoštevamo še predvideno septembrsko inflacijo, in pa dejstvo, da je večina sindikatov paktirala za trimesečje povišice v višini kakih 200%, je razumljivo nezadovoljstvo, ki vlada med delavstvom.

To nezadovoljstvo prihaja do izraza zlasti v državnih sindikatih, ki obenem prestajajo težke čase zaradi skrbi glede privatizacij in racionalizacij. Na čelu so železničarji, ki so uprizorili že drugo stavko od nastopa

nom, predsednikom Slovenske kmečke zveze. Na vprašanje dopisnika Drozga, „ali ne bi bilo kmetom, ideološko gledano, še najbližje krščansko gibanje (mišljeno je Krščansko socialno gibanje), ki pa očitno razpada zaradi notranje nezrelosti“, je Oman odgovoril: „Najbrž ja. Sicer pa, kar se razpadanja tiče, oni ves čas razpadajo, se pobirajo in znova razpadajo.“

Na str. 20 je iz Žebotove knjige „Neminljiva Slovenija“ ponatisnjen odstavek o narodni vstaji na Gorenjskem.

V „Mladini“ z dne 18. avgusta 1989 pa je tale kratka notica: „In še ena Zveza. Pisal nam je tov. Jure Vombergar, podnačelnik SLS za Argentino. SLS je Slovenska ljudska stranka, ki si seveda prizadeva predvsem za demokratično ureditev slovenske družbe. Včlanite se lahko na naslov: Ramón L. Falcón 4158. 1407 Buenos Aires.“

nove vlade. Vprašanje je izredno kočljivo, kajti socialni mir je bistven za uspeh celotnega načrta. Kako upoštevati tako potrebe delavstva, kakor norme ekonomije je tista težava, s katero se vlada sooča, in ki ji očitno ne najde odgovora. Gospodarska ekipa upa, da bo pozitivno vplivala na prebivalstvo stabilizacija sama. Potem, ko je narod ječal v mesecih hiperinflacije, je že pogled na cene, ki ostanejo nespremenjene skozi mesec, dva meseca, kot balzam na jezo zaradi nizkih plač. Obljuba na pogajanja za zadnji trimester v letu naj bi storila ostalo. Potem se bo že kako položaj zboljšal.

Glede cen pa je bil ponovno objavljen vladni namen, da jih bodo držali zamrznjene do konca leta. Seveda to ni po dekretu, marveč sad sporazuma med gospodarsko vladno ekipo in pa podjetji. Če to res drži v zadnjih mesecih leta, potem bo predmagana zlasti „psihološka inflacija“ in bo prehod iz zamrznjenosti v odjuga lažji in brez nevarnosti, da bi cene znova zbesnele.

ZUNAJ IN ZNOTRAJ

Ostavka, ki jo je podal podminister za zunanje zadeve, Archibaldo Lanús, je znova pokazala na perečo točko Menemove vlade: preveč heterogena sestava. Svojtčas smo že omenili to politiko sedanje predsednika da za ministra postavi predstavnika ene struje, za podministra ali na tajniška mesta pa zastopnike druge linije. Mnogi so se spraševali, kam naj to vodi; sedaj je vidno, da nikamor.

Zaradi te taktike je še pred nastopom odstopil prvoimenovani minister za javna dela mendoški guverner Bordón. Odstopil je tajnik obrambnega ministrstva in sedaj zunanje Res je, da je sedaj celoten razvoj že v teku, in so ta imenovanja odgovarjala morda trenutni Menemovi potrebi, da zadovolji ene in druge. A tudi ni pozitivno na široko zamenjavati figure prav, ko se je delo s težavo pričnelo spravljanju v tek.

Primer Archibalda Lanusa je po svoje še bolj zanimiv. Gre ne le za imenovanje določenih funkcionarjev, marveč za celotno pojmovanje politike. Omenjeni ni soglašal z načinom, kako Argentina vodi zblíževanje z Veliko Britanijo. Smatral je, da je tu preveč popuščanja, ne da bi bil uspeh zagotovljen. Dejstvo, da se je umaknil in pustil roke proste Cavallu je le dokaz, da zaenkrat v Menemovi vladi še kraljuje princip „realpolitike“. Koliko časa bo to rodilo zaželeno sadove, ne da bi sprožilo notranje ideološke vojne? To se sprašujejo tako v vladi sami, kot v krogih opazovalcev. Mnogo pa je v vsem tem odvisno od spretnosti predsednikove roke.

Dr. Peter Urbanc

Čas preloma

Domača opozicija je dokaj enotna v programih; slabša je v taktiki. En del je načelen, nepopustljiv, ki ve za mejo med opozicijo in nedovoljenim paktiranjem in oportunističnim protirežimom. Pripravljeno so iti na težko, grenko, tvegano pa tudi vzvišeno pot.

Drugi del je tudi načelen, poznajo vse odtene prave opozicije, toda niso pripravljeno še za borbo do konca. Sami povedo, da se bodo ob gotovem pritisku umaknili. Tretji so infiltrirani ali pridobljeni za partijo, podobni so tajnim partijcem in njihovem delovanju kot Brilej, Stanovnik, Vidmar, Fajfar med revolucijo. Slovenska partija je v tem nenadkriljiva. Pomislimo na revolucijske čase: partija je bila povezana z glavnim stanom karabinierov in šefom tajne italijanske policije v Ljubljani. Ta dva sta določala, dokler jih niso odkrili in obsodili na smrt, kdo bo ustreljen kot talec. Tako je partija streljala svoje nasprotnike in potem vplivala na izbiro talcev! Namestnik Hacina na policiji, Rupnikova tajnica sta bila agenta OZNE. Najnovejšo odkritje v tržaški Mladiki pove, da sta prva dva prijavljena v domobranstvo, jeseni 1943, bila člana partije — VOS-ovca.

Opozicija nima nobenih sredstev.

Posebno se to vidi v tisku. Napredek je sedaj napravljen z neodvisnim časopisom Demokracija. Sedanja politična odprtost in liberalizacija je neuzakonjeno dejstvo, predana milosti stranke. Po zakonu mora vsako glasilo, časopis, namreč imeti odobrenje Socialistične zveze in urednik mora biti imenovan od občine, kjer izhaja.

Mladina se oglašja, toda še vedno sprejema sedanji politični okvir kot nekaj svetega.

Delavstvo pri vsej revščini svojih dohodkov stoji ob strani. Redno se dogaja, da delavci pustijo, da podjetja odpuste voditelje stavk. To pomanjkanje solidarnosti je nepojmljivo.

Apatija do politike in neverjetna potrpežljivost škoduje krepitvi opozicije.

Vernik je slabo udeležen v javnem življenju. To more biti posledica terorja in diskriminacije, ki še traja, deloma je pa to nevarna predanost usodi, ko sprejemajo dobesedno besede tolažbe, da nam v teh težkih časih ostane samo še zaupanje v Boga. Pa vendar poznamo rek: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Maja letos v Ognjišču piše neka gospa: Občudujem dr. Alojzija Šuštarja, njegove umirjene nastope za mir

in sožitje. Občudujem pa tudi Stanovnika Kučana, Smoleta, ki jim ni vseeno, kako živimo. Tej gospe, ki sprejme vse, kar ji je usojeno, brez pridržka, je precej podoben moj sorodnik iz Avstrije iz poznane družine Domejevih. Zelo se zanima za teologijo in je navdušen obiskovalec Medjugorja. Ko sta se s prijateljem vračala z romanja, je pripravil neke zapise za objavo. Uprava državne varnosti v Ljubljani je oba povsem protipostavno zaprla in zaslisevala. Po enem dnevu so ju izpustili. O tem je on pisal v NT, vendar je na koncu dodal stavek: „Oba pa sva hvaležna milici, da naju niso pretepli.“ Očitno ta moj sorodnik ne bo revolucionar...

V Deu od 17. junija so objavili rezultat politične ankete. 592 Ljubljančanov je odgovorilo:

za večstrankarski sistem je volilo 56%;

za politični pluralizem izven strank 27%;

za ZKS je volilo 4%;

za SZDL je volilo 12%;

in končno najbolj zanimivo: za eventualnega predsednika Kučana je volilo 31% in za Smoleta 17%.

Očitno tu nekaj ne drži. Zakaj so volilci po eni strani volili večino večstrankarski sistem, potem pa postavili za predsednika dva moža, ki se demokraciji krčevito upirata?

Kaj more izseljenstvo doprinesti k demokratizaciji slovenske družbe? Vse naše obnašanje mora izhajati s

stališča da je današnja slovenska in jugoslovanska oblast ilegitalna. Obiskovati proslave, kjer poveljujejo današnja oblast kot, recimo, 29. november, kjer je izpostavljena komunistična zvezda, je negativno.

Še posebej je važno naše obnašanje v domovini. Udeležba izseljencev na pikniku v Škofji Loki, na mestu smrti tisočev, je pomenila veliko sramoto za nas. Razni intervjuji v Rodni grudi, sploh sodelovanje s čudno Slovensko izseljensko matico običajno izpadejo zelo poniževalno za prizadete in za emigracijo, ki jo predstavljajo...

Obiskovalce mnogokrat zaslišuje policija. To je protustavno in se lahko odkloni, najmanj kar mora obiskovalec napraviti, je to, da taka zasliševanja javi svojim oblastem. Po desetih takih prijavah bodo hitro prenehala.

Pojav slovenske opozicije doma daje posebno možnost nam izseljenecem, ki smo navajeni političnih svobod. Obisk teh ljudi, njihovih prirediteljev in kaka mala, še tako simbolična podpora bi imela silno lep odziv.

In končno, samo slovensko govori na carini, v uradih in trgovinah. To pravico imaš po rojstvu in ustavi!

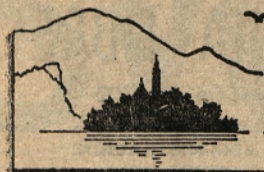
Glede bodočnosti Slovenije so se izjavili Slovenci narodni odbor maja 1972, domača opozicija v maju 1989 in Socialistična zveza v juniju 1989. Vsi zagovarjajo demokracijo in suverenost naroda. Problem je naša povezava v Jugoslaviji. Prva, ki smo

jo spontano sprejeli, je bila v mnogočem krivična do Slovencev in Hrvatov. Ko se je začelo obračati na volje, jo je odnesla vojna. Druga Jugoslavija pa je enostavno nesprejemljiva. Za dosego suverene slovenske republike bo potrebno potrpljenje, čakanje in taktiziranje. Razvoj, upajmo, da bo miren.

Oktober 1918 smo se Slovenci znašli povzem sami ob razslu Avstro-ogrske, skoraj v enakem položaju smo se znašli 6. aprila 1941. S precejšnjo mero sigurnosti lahko predvidevamo, da se bomo v ne tako daljni bodočnosti zopet znašli sami. Najbolj nevarno bi bilo takrat računati in čakati na odločitve in pomoč iz Beograda. V tistem usodnem momentu bo slovenski narod hočeš nočeš sam odločal. Od tistega trenutka naprej bo tudi sam odločal, ali se poveže in kako se poveže z državami propadle druge Jugoslavije.

Nihče ne ve za vse odgovore naši krizi, toda vsi dobro vemo, da tako stanje kot danes v Sloveniji in Jugoslaviji prav dolgo trajati več ne more. Ob tem težkem momentu, po tolikih letih težkega čakanja zagotavljamo, da nam niti na misel ne pride obračunavanje z dosedanjimi oblastniki, vendar pa od njih pričakujemo sprejem demokratskega razvoja, tekmovanja, brez sile v svobodnih volitvah in končno sodelovanje, da bi tudi mi Slovenci mogli zaživeti kot srečen narod v miru, svobodi in demokraciji.

(Konec)

NOVICE IZ SLOVENIJE

MARIBOR — Tehniška fakulteta mariborske univerze je praznovala trideset let. V tem času je izšlo 6.150 inženirjev in 1.480 diplomiranih inženirjev. Magisterij je napravilo 66 strokovnjakov, doktorat pa 31.

MARIBOR — Najlepšo Slovenko 1989 so izbrali pred 3.000 gledalci v dvorani Tabor. Ziriya je izbrala za Miss Slovenija letošnjega leta Anko Kocmur, 20-letno manekenko, ki se bo v Zagrebu potegovala tudi za naslov najlepše Jugoslovanke.

KAMNIK — Miha Maleš je bolj znan kot grafik, zdaj pa je kamniški Kulturni center izdal knjigo s 176. stranmi, na katerih razni strokovnjaki ocenjujejo Maleša kot slikarja. V knjigi so tudi barvne reprodukcije, 50 črno-belih in katalog slikarskih del, kjer jih je dokumentiranih kakih 1.200. Istočasno so odprli tudi razstavo s 105 slikami tega umetnika, rojenega leta 1903.

GRADEC, Avstrija — Alternativne skupnosti s področja Alpe-Jadran so se zbirale na srečanju, ki ga je organizirala avstrijska Zelena alternativa. Predstavniki neodvisnih strank in gibanj so obravnavali možnosti o skupnem reševanju manjšinskih problemov na raznih področjih Udeleženci so bili iz Madžarske in slovenskih manjšin iz Italije in Avstrije, zelo malo pa je bilo predstavnikov iz matične Slovenije. Naslednje leto bo tako srečanje v Vidmu.

LJUBLJANA — Čelade za mopediste so postale obvezne. S tem odlokom skušajo izboljšati varnost voznikov motornih koles in njihovih sopotnikov, saj statistike kažejo na visoko število ponesrečencev ravno zaradi pomanjkljive opreme. Čelade izdelujejo v Velenju in Kopru po mednarodnih licencah; potencialnih uporabnikov pa naj bi bilo okoli tristo tisoč.

CERKNO — Novo livarno je zgradila Eta v kooperaciji z zahodnonemško firmo Ego. Obe tovarni sodelujeta že iz šestdesetih let in sta danes v konici svetovnih proizvajalcev komponent za belo tehniko (gospodinjski aparati). Zdjaj je livarna še v poiskusni proizvodnji, kmalu pa bo delala s polno paro.

LJUBLJANA — Viba film je imela „vršilca dolžnosti“ direktorja (po argentinsko interventorja) zadnjih 33 mesecev. Zdjaj je položaj normaliziran in bo končno le direktor, Josip Košuta, vršil dolžnosti svojega mesta.

MORAVŠKE TÓPLICE — Pomanjkanje infrastrukture zavira razvoj Prekmurja. V tem smislu so izzvenele besede predstavnikov pomurskih občin, ki so zahtevali od izvršnega sveta skupščine SRS učinkovitejšo politiko za skladnejši regionalni razvoj Slovenije. Predvsem so se pritoževali nad pomanjkanjem sredstev za izboljšanje cestnega omrežja, telefonskih priključkov in razvojnih programov.

LJUBLJANA — Aids počasi napreduje: v prvi polovici leta je v vsej Jugoslaviji zbolelo 21 ljudi, okuženih pa naj bi bilo med 4 in pet tisoč ljudi. V štirih letih so zaznali 86 bolnikov, od katerih jih je 47 že umrlo.

MARIBOR — Za rektorja mariborske univerze je bil ponovno izvoljen scdanji rektor dr. Alojz Križman. Z dosedanjim aktivnostjo je bil absoluten favorit na volitvah, kjer je prejel glasove vseh delegatov družbene skupnosti univerze, delavcev univerze in tudi študentov.

LJUBLJANA — Nov hotel naj bi stal na Južnem trgu, v Knafljevem prehodu. Ker je zaradi stavbne dediščine ta del Ljubljane izredno zanimiv, se nekateri bojijo, da bi taka stavba mogla pokvariti to mestno četrto. Zato je ljubljanski regionalni zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine izdelal smernice za načrtovanje novega objekta, ki tudi ne sme biti previsok. Natečaj za projekt bo zaključen v mesecu oktobru, zatem pa bo natečajna komisija pregledala predložene načrte.

KRANJ — Bankomati so postopoma začeli delovati v Sloveniji. Zaenkrat jih je na Gorenjskem le pet, počasi pa se bo število večalo, da se bo čim več ljudi posluževalo te „bančne samopostrežne naprave“, ki jim bo povedal, koliko denarja imajo na bačnem tekočem računu ali dvignili denar z njega.

KRANJ — Ekološko zaveso so izdelali v tovarni Sava. Z njo je mogoče pregraditi vodno gladino in ima več rab: lahko zaustavi razlitje naftnih derivatov, lugov in drugih umazanij snovi, lahko pa tudi zaščiti kopalce pred umazanijo ali algami. Sava je tovarna gumijastih koles za avtomobile in kolesa, zadnje čase pa izdelujejo tudi vodne ekološke zaveso in balone, ki v rudnikih v kratkem času pregradijo jake. S tem preprečijo, da bi se strupeni plini raznesli po rudniku, da bi zrak mogel razdivjati počar v jami ali pa tudi prepreči vdor vode.

SLOVENC V ARGENTINI

Osebne novice

Krst: Dne 10. septembra je bil krščen v slovenski cerkvi Marije Pomagaj Marjan Gabriel Mehle sin Janeza P. Mehleta in ge. Olge roj. Pregelj. Botovala sta Stanislav Mehle in ga. Marija Pregelj por. Medvešek. Krstil pa ga je delegat Alojzij Starc. Čestitamo!

Poroka: V soboto, 12. avgusta sta se v Lourdesu poročila prof. Magda Lobnik in inž. Daniel Calderini. Za priče so bili ženinovi in nevestini starši. Čestitamo!

MENDOZA

ZANIMIVO PREDAVANJE V NAŠEM DOMU

Društvo Slovencev je v nedeljo, 13. avgusta povabilo vse rojake in prijatelje domačine na zanimivo predavanje.

Govoril nam je zdravnik dr. Franc Bajda. Vsebina govora je bila „Moje izkušnje v javnem delovanju“. Dr. Bajda je funkcionar na zelo važnem mestu provincie. Svojo poklicno kariero je poleg zasebne zdravniške ordinacije prišel s sodelovanjem pri PAMI za Mendoza in San Luis. Nato je imel službeno mesto v „Subsecretaría de Planeamiento de Control y Gestión“; kasneje je postal v Maipú direktor za zdravje in zdravstveno okolje. Končno vse do danes deluje v naši mendoški provinci kot „Director de Medicina Preventiva“ na provincialnem ministrstvu za socialno skrbstvo.

V prvem delu svojih izjavanj je omenil, da se je na teh službenih mestih naučil štirih važnih dolžnosti: 1. pravilno vedeti, kaj hočem, se pravi imeti določen načrt in ga tudi izvajati; 2. ne biti na svojem mestu „pasiven“ in čakati, da bodo drugi delali; 3. biti moraš vedno pripravljen, da se upreš udobni prilagodljivosti, da ne zaideš v birokracijo; 4. moraš znati pravilno spoznavati in reševati realnost okolja, v katerem deluješ.

Govoril je nadalje o splošnih nalogah politike in se podrobno pomudil pri konkretnem vprašanju v svojem delokrogu. Razložil je — tudi nazorno grafično na tabli — delovno strukturo naše vlade.

Nadvse zanimiv so bili zdravstveni in socialni statistični podatki, ki jih je pravtako podrobno prikazal grafično na tabli.

Končal je z mislijo, da moramo vključ vsem težavam delati in se žrtvovati zaboljšanje položaja. Zaključil je svoja zvajanja s pesniškim citatom in pozivom na mlade:

„Mladi fantje, le zapojte, le zapojte na ves glas!

Nič strahu, nič se ne bojte!

Zdjaj je vaš najlepši čas!“

Bb

Rožmanov dom

OBLETNICA V ROŽMANOVEM DOMU

27. avgusta letos je Rožmanov dom praznoval svojo 20. obletnico. Zjutraj je v Domu daroval mašo župnik Jože Škerbec, potem pa je navzoče prijatelje, goste in stanovalce nagovoril predsednik Doma Peter Čarman, ki je v svojem prikazu med drugim tudi dejal:

„Danes stopamo v enainvajseto leto te naše socialne ustanove. Dvajset let življenja torej dokazuje, da je bil ta naš Rožmanov dom postavljen na zdrave temelje in njega ustanovitev utemeljena po treznem premisleku pionirjev, ki so pred dvajsetimi leti postavljali temelje, na katerih še danes trdno stoji ta naša ustanova. Mnogo je bilo skrbi in težav, ki smo jih skupno premostili in to v moralnem in materialnem pogledu.“

Vse je za nami in samo pozitivna dela v preteklosti bodo ostala dobra in hkrati podlaga za bodoče podvige.

Pri našem delovanju pa nas je vedno in povsod gnala najprej ena sama misel, ki je, da kar naredimo, mora biti v dobro Domu kot celoti, ker tako se bo tudi posameznik v njej dobro počutil. Pa ne mislim tukaj samo domovalcev, ampak tudi vas, dragi rojaki, ki nas skozi vsa ta leta zvesto spremljate.

Vsem, ki zaupajo našemu delu, iskrena hvaležnost in prosim za zvestobo še v bodoče — kdor dvomi, ga vabim, naj pogleda skozi na stečaj odprta vrata.

Eno pa pribijam z gotovostjo: Če kdo misli, da je ta Dom razkošen ali luksuzen „hotel“ — misli zgrešeno. Vse je bilo zgrajeno s trudom, naša briga pa je nuditi vsem kar se da ugodno domovanje. Vprašujem: Kdo od nas je lahko pretekle mesece preživel s 73 do 80% svoje pokojnine. Naši domovalci so to preživeli! Kdor ob vsem tem ne kaže svoje hvalenosti ali popušča v svoji zvestobi temu domu, ni v posesti ne narodne zavesti in tudi ne doživete vere.

Zadnji dogodki v naši ljubljani domovini nas silijo v priznanje in hvaležnost našim prednikom, ki so nas vzgajali v trdni veri in v zvestobi do vsega, kar je slovenskega. Ostanimo jim zvesti, da bomo vredni njih slavne zgodovine. Slovenec je zaveden in veren. To je naša značilna lastnost!“

Zatem so si lahko prisotni ogledali še umetniško razstavo, ki so jo pripravili naši slikarji ki so pod vodstvom pok. kiparja Franceta Ahčina hodili že dalj časa v Dom, kjer so portretirali domovalce. Razstavili so tako akad. kipar France Ahčin, An-

dreja in Marjeta Dolinar, Helena Klemenec in Tone Kržišnik.

Opoldan so vsi gostje posedli k dobremu kosilu, nakar so v prijetnem pogovoru preživeli lep popoldan.

MLADINSKI DAN

Odseka Slovenske deklishe organizacije in Slovenske fantovske zveze v Slomškovem domu sta pripravila v nedeljo, 13. avgusta svoj letni mladinski dan tokrat že 19. po vrsti, kar pomeni tudi 19 let uspešnega dela mladinskih organizacij v Domu. Fantje in dekleta so se že več mesecev na ta letni nastop vestno pripravljali. In to ne samo v odbojki, kjer slove, da imajo eno izmed najboljših moštev tako pri fantih kot pri dekletih, pač pa tudi več plesnih in gimnastičnih točk, ki jih je domiselno povezal v celoto mladi Marko Vombergar in s tem dokazal lep koreografski talent.

Praznovanje se je pričelo v jutranjih urah, ko sta predsednik odseka SFZ Ciril Loboda in predsednica odseka SDO dr. Marija Avguštin dvignila na drog narodni zastavi ob zvokih obeh himen. Zatem je bila v gornji dvorani služba božja, ki jo je daroval gost iz Nemčije, Marjan Bečan ob čemaševanju domačega dušnega pastirja Jožeta Škerbca. V dopoldanskih in popoldanskih urah so se izvrstile tekme v odbojki med odseki SFZ in SDO in se končno uvrstili za finale moštvi tako pri dekletih kot pri fantih odseka iz San Martina in Ramos Mejije. Po trdi in napeti borbi so zmagale dekleta iz San Martina in fantje iz Ramos Mejije in s tem osvojili pokala Mladinskega dne.

Ob prvem mraku pa se je ob siju žarometov pričel zaključni del programa mladinskega dne. Najprej je v imenu domače mladine pozdravila predsednica odseka SDO dr. Marija Avguštin. Izredno številno občinstvo mladih in starejših je napolnilo obširni vrt Slomškovega doma in nagradilo predsednične vzpodbudne besede z močnim aplavzom. Prav tako predsednika zveznega odbora SFZ Marka Gaserja, ki je prinesel pozdrave vse slovenske mladine.

Nato je napovedovalec Tone Rode prikupno uvedel koreografsko zamisel, ki se je začela odvijati na ploščadi ob ustrezni lučni in glasbeni spremljavi. Osrednja misel je bila vizija predsednika mladinske organizacije, kakšen naj bo program za mladinski dan. Nastopila je skupina fantov z nastopom v mimični tehniki z različnimi gimnastičnimi točkami (Marko Vombergar). Izredno učinkovita je bila zamisel vaje z baklami, tudi z lepo simboliko kako lahko (Nad. na 4. str.)

TINE DUH

Ustavna mrzlica v Sloveniji

Slovenci v domovini bodo prav kmalu imeli priložnost brati in presojati dve različni novi slovenski ustavi, komunistično in demokratsko. Getovo bosta obe pritegnili pozornost, vprašanje je samo še, katera bo v naši javnost zbudila več zanimanja, kar pa je tudi že danes jasno. Kolikor toliko so nam poznana temeljna načela, ki je po njih napisana sedanja ustava iz leta 1974 in jo, če smo še količkaj zavedni Slovencev, moramo če že ne v celoti, pa vsaj v večjem delu njenih vodilnih oz. „temeljnih“ načel in določb ter za večino slovenskega naroda nesprejemljivih definicij odkloniti. Za večino Slovencev dobršen del temeljnih načel z ozirom na ustavno zagotovljenost „nacionalne in državne suverenosti“ Slovencev ni sprejemljiv.

Če pustimo ob strani prvi odstavek uvoda v Temeljna načela, ki ni nikdar in v nobeni svoji trditvi odgovarjal resničnemu, svobodno izraženemu razpoloženju večine slovenskega naroda — od 1945. leta „popolne“ osvoboditve“ pa do današnjih dni, so slovenskemu narodu odločitve in „sprejeta“ mnenja bila vsiljena od partijskega vrha, ker ima vse te dame komunistična partija edini

na pravico političnega delovanja in odločanje o usodi „osvobojenih“ Slovencev. Zato smo upravičeni trditi, da slovenski narod po svoji „osvoboditvi“ še ni bil vprašan in ni mogel izraziti svojega mnenja o svoji sedanji usodi, še manj pa misliti na izboljšanje v bodočnosti, seveda pod sedanjimi pogoji.

Prvi odstavek Uvoda k Temeljnim načelom veljavne ustave trdi, da „so se delavci, kmetje in delovna inteligenca ter vsi napredni ljudje Slovenije združili v vseljudsko organizacijo Osvobodilno fronto s Komunistično partijo na čelu... zrušili stari družbeni red, ki je temeljil na izkoriščanju, političnem zatiranju in nacionalni neenakopravnosti, in začeli ustvarjati družbo... v kateri bodo ustvarjeni pogoji za svoboden in vsestranski razvoj slovenskega naroda...“ Kako lepe sanje s tako grenkim razočaranjem — rečimo raje — s prevaro za zaključek!

Tudi drugi odstavek uvoda ne odgovarja sedanjemu stanju, sedanjemu položaju Slovenije niti v jugoslovanski federaciji niti v mednarodnem svetu.

Ta zatrjuje, da „je slovenski narod v svojem narodnoosvobodilnem

boju in socialistični revoluciji, neolčljivo povezan z drugimi narodi in narodnostmi Jugoslavije (podčrtal pisec) ustvaril svojo lastno državo, ki temelji na njegovi suverenosti“ (op. p.). Zgodovinsko dejstvo je, da Slovenija ni nikdar bila niti republika niti suverena, razen če sprejmemo stalinističnopartijski žargon tudi v mednarodnopravnih in političnih razmerjih. Če bi namreč Slovenija bila republika, bi že po mednarodnem pravu bila suverena in torej tudi država, ker je republika le ena izmed oblik državne organizacije. V takem primeru se ne bi mogla od nikogar „odcepiti“, ker kot suvereno mednarodnopravno telo ne bi bila nikamor in k nikomur „priepljena“.

Če bo nova slovenska ustava, ki jo pripravljala republiška Ustavna komisija, še vztrajala pri zatrjevanju suverenosti Slovenske republike, bo pač morala iz svojega novega besedila dosledno izločiti kakršnokoli omembo pripadnosti oz. s plebiscitom odločiti za kako slovenskim interesom koristno ali vsaj neškodljivo pogodbeno povezavo s katero izmed tudi suverenih republik sedanje skupne države. Lahko tudi z vsemi, današnjo Jugoslavijo sestavljajočimi, v času sklepanja pogodbe tudi že suverenimi republikami, ki že ne bi mogle pomeniti neke skupne Jugoslavije.

Vprašanje je, ali je slovenska komunistična partija sploh zmožna sestaviti tako samoslovensko, povsem

neodvisno ustavo in se ne ozirati ne na „popravljeno“ zvezno ne na katerokoli drugo ustavo (npr. na ustavo Sovjetske zveze, t. i. Stalinovo) kot je to bil primer leta 1947 prve jugoslovanske zvezne, pa tudi slovenske republiške ustave. Po dosedanjih izkušnjah, še bolj pa po strogi stalinistični dogmatičnosti partijskih stališč, do česa podobnega ne more priti, saj se nobena republiška komunistična partija ne bo nikdar prostovoljno odpovedala svojemu v ustavi — zvezni in republiški — položaju „vodilne sile“, ki je edina upravičena odločati o usodi poedinih jugoslovansko federacijo sestavljajočih narodov. Pod nadzorstvom in po navedilnih partijske pisane nove ustave torej slovenski narod ne more pričakovati niti upati na izboljšanje svojega položaja niti v bližnji niti v daljni bodočnosti.

V pripravi je še druga ustava republike Slovenije, ki bo — tako je vsaj mogoče razvideti iz že objavljenih Tez za ustavo republike Slovenije — tudi objavljena in dana slovenski javnosti v presojo. Pripravljajo jo ustavna komisija Upravnega odbora Društva slovenskih pisateljev. Do sedaj so zlasti slovenski pisatelji daleč najbolj aktivni pri razpravah o popravljani in izboljšani slovenski ustavi. Čim je Zvezni zbor skupščine SFR Jugoslavije sprejel predlog zveznega predsedstva (11. februarja 1989) je dober mesec pozneje, 18. marca predlog skočaj brez razpravljanja in ta-

korekoč soglasno odobrila še slovenska skupščina — proti je glasoval en sam poslanec. Društvo slovenskih pisateljev je 16. marca sklicalo v Cankarjev dom javno razpravo z naslovom Javna razprava o predlogu ustavnih sprememb, kjer so vsi govorniki v navzočnosti predstavnikov slovenske skupščine in ob navdušenem odobranju skoraj 1000 udeležencev zahtevali, naj slovenska skupščina predlog za spremembo ustave zavrne v celoti. Vsi so namreč v njem zasledili v jugoslovanski preteklosti že tolikokrat ponavljane težnje po vrnitve v že zgodovinsko integralno jugoslovanstvo, ki je bilo eden izmed glavnih vzrokov razsula monarhične Jugoslavije. Druge težnje, skrite v Predlogu težijo za postopnejšim omejevanjem narodnih kultur, gospodarske in s tem tudi politične samostojnosti, da pustimo ob strani ustavno zagotovljeno suverenost in nacionalno neodvisnost v zvezo vključenih narodov - republik. Za trditvamj o sproščanju trga in gospodarskih zakonitosti čepi zakrita težnja po čim večji centralizaciji administrativnega poseganja na področje gospodarstev poedinih republik — t. j. po upravnem centralizmu. Sleher-nemu Slovencu v domovini po v svetu je že jasno, da Srbi pojmujejo Jugoslavijo kot po prvi svetovni vojni — pa tudi po drugi s priključanjem večjega dela Primorske in Goriške — povečano Srbijo, t. i. Veliko Srbijo, državo srbskega naroda.

OBVESTILA

ČETRTEK, 14. septembra:

Vaja Gallusa za bivše pevce ob 20 v Slovškovem domu.

PETEK, 15. septembra:

Seja Medorganizacijskega sveta v prostorih Zedinjene Slovenije ob 20.

SOBOTA, 16. septembra:

V našem domu v San Justo ob 20.30 dokumentarni videokaset „O zgodovinski žalni proslavi protikomunističnih žrtve na ljubljanskih Zalah“.

NEDELJA, 17. septembra:

Obletnica Slovškovega doma s celodnevno prireditvijo.

SREDA, 20. septembra:

Sestanek Lige žena-mati v San Martinu ob 18.30.

SOBOTA, 23. septembra:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri. Pri SKA bosta predstavila novo pesniško zbirko Dolores Tersegla: *Ladijski dnevnik* Vinko Rode in Tine Debeljak ml. Ob 20 v Slovenski hiši.

Proslava šolskih otrok na čast škofu Antonu Martinu Slomšku ob 9.30 v Slovenski hiši.

SOBOTA, 30. septembra:

Pevski zbor Gallus — 40-letnica s slavnostnim koncertom v dvorani Slovenske hiše ob 20.30.

NEDELJA, 1. oktobra:

Obletnica pri svetgorški Kraljici ob 16: pete litanije, slovesna maša in Linhartova veseliga Zupanova Micka.

V Slovškovem domu po sv. maši predavanje dr. Mihe Starihe „Razni pogledi na stres“.

Veletombola Slovenskega doma v San Martinu.

SREDA, 4. oktobra:

Zveza slovenskih mater in žena, ob 17 predavanje Tineta Debeljaka ml. — Razmerja v Sloveniji.

SOBOTA, 7. oktobra:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

Slovinci v Argentini

(Nad. s 3. str.)

množiča plamenčkov naredi kres! (Nevenka Magister). Sledile so folklorne točke (Anka Smole), plesne vaje deklet (Gabrijela Malovrh in A. Lenka Krištof), deklic (Sonja Tomazin in Beti Miklavc). Spremno besedilo in glasba ter izvajanje je tvorilo lepo tekočo celoto. Dobro podajanje besedila (Stanko Jerebič) in tehnično izvajanje (Mirko Vasle) ter igra luči (Peter Avguštin in Franci Novak) so pripomogli k uspehu prikaza, ki je bil en sam vrisk mladosti.

Ko se je vsa množica nastopajočih strnila na ploščadi je bila še razdelitev pokalov zmagovalcem v odbojki, nakar je vsa mladina zapela mladinsko himno „Slovenska smo mladina“. Ob zvokih orkestra „Hrast“ je sledil še zabavni del sporeda, ki je tudi pripomogel k dosegu ne najmanjšega cilja teh mladinskih dni: srečanje in povezavo naših mladih.

17.

SEPTEMBRA

28. OBLETNICA SLOMŠKOVEGA DOMA

11.00 Dviganje zastav

11.30 Sv. maša

12.30 Kosilo

13.30 Turnir v odbiki

18.00 ● Govor: Dr. Andrej Fink

● „S Slomškom od jutra do večera“

● Prosta zabava in ples

Zveza slov. mater in žena

Zveza slovenskih mater in žena sporoča, da so darovali v dobrodelni sklad ga. Mikolič Milena v spomin D. Petriček A 200; N. N. A 1.500; N. N. A 1.000; N. N., Capital, A 200; gospe iz Carapachaya A 4.300; B. Eiletz v spomin F. Gabrenje A 500; Tončka Truden A 5.000; Helena Gričar namesto cvetja na grob Franke Gabrenja A 1.000; N. N. UŠA 20; A. Pinter A 5.000; Vida Pavlovič A 500; N. N. A 5.000.

Vsem darovalcem najlepša hvala.

Pristava v Castelarju

V soboto, 23. septembra ob 20.30

bo pripovedoval

g. Dominik Oblak

o svojih

VTISIH OB OBISKU MATIČNE IN ZDOMSKE SLOVENIJE

Po predavanju bo na razpolago večerja.

24-9 Mladinski dan v Slovenski vasi

Slovenska kulturna akcija

8. kulturni večer

ob izidu nove pesniške zbirke

DOLORES TERSEGLAV:

LADIJSKI DNEVNIK

Predstavljata Vinko Rode in Tine Debeljak ml. s sodelovanjem gledališkega odseka.

V soboto, 23. septembra ob 20. uri v Slovenski hiši.

ZAVAROVANJA M. in H. LOBODA

Sporočamo novo telefonsko številko.

325-2127

Najlepše darilo

MARTIN FIERRO

v slovenskem prevodu

Cena: UŠA 25.-

T. E. 325-2127; 658-6574; 654-6438

V PROSLAVO SVOJEGA 40-LETNEGA DELA

PEVSKI ZBOR „GALLUS“

vabi v soboto, 30. septembra, ob 20.30

v dvorano Slovenske hiše na

SLAVNOSTNI KONCERT

Kot posebnost je na programu tudi nastop nad 50 bivših pevk in pevcev, ki bodo skupno s sedanjimi zapeli tri pesmi.

Nabavite si vstopnice pri članih zbora že v predprodaji.

DO 30. SEPTEMBRA 1989

še lahko dobite KARTO SLOGA, če vložite v navadno hranilno vlogo v MUTUAL SLOGA VSAJ A 2.000. Po preteku določene čakalne dobe boste deležni ugodnih socialnih podpor, ki bodo OD 1. OKTOBRA 1989: za poroko in rojstvo A 7.500, za dovršitev srednje šole in posebnih univerzitetnih študij A 6.000, za stalno in popolno nesposobnost za delo in smrt A 30.000. Poleg tega pa še možnost zelo UGODNIH POSOJIL in prost vstop na Letovišče SLOGA skozi vse leto.

Informacije osebno ali po telefonu v uradnih urah ob delavnikih od 10. do 19. ure v naši glavni pisarni, Bm. Mitre 97 - Ramos Mejia - T. E. 658-6574 in 654-6438 in v naših podružnicah.

Kmetje smo zaorali v pomlad

Študent Slomškove ustanove z Dunaja Dominik Oblak je med svojim obiskom Slovenije navezal tudi stike z funkcionarji novoustanovljene Kmečke zveze. Tako je dne 20. julija letos imel pogovor z njeno tajnico dipl. inž. Marijo Markeš:

DO: Prosim, če se predstaviš in nam poveš, s čim se sedaj ukvarjaš.

MM: Imenujem se Marija Markeš, sem diplomirana inženirka kmetijstva poljedeljske usmeritve in sem trenutno tajnica Slovenske kmečke zveze (SKZ) in Zveze slovenske kmečke mladine (ZSKM).

DO: Ali mi lahko razložiš, kako je nastala SKZ?

MM: Kmečka zveza datira nekako od začetka prejšnjega leta. 29. februarja 1988 smo imeli v žalcu problemsko konferenco, ki jo je organizirala RK ZSMS (Republiška konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije). Na tej konferenci se je zbralo okrog 200 mladih kmetov in študentov kmetijstva ter tudi mlajših diplomiranih inženirjev. In po vseh govoricah — ki pa niso bili klasični, ampak bolj tožbe mladih ljudi, češ kam pa to kmetijstvo plove — smo predlagali, da ustanovimo ZSKM in kasneje, če se bo pokazalo, tudi SKZ. Ivan Oman in še več kmetov iz vse Slovenije je to našo pobudo sprejel z veseljem in tako je bila v organizaciji ZSMS sklicana tribuna slovenskih kmetov v Unionski dvorani v Ljubljani pod naslo-

vom: „Ali mora kmet res le ubogati?“ Tam se je zbralo približno 1500 kmetov, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano. To je bilo kot neka sprostitve vse tiste 40 let zatajevane energije, ki je bila utelešena v teh slovenskih kmetih. Tam so se ojunčili in končno spet nekako spregovorili tisto, o čemer so 40 let molčali. Tam je bila dana pobuda za ustanovitev. Rekli smo si: „Ne da bi kaj odlašali!“ ker do takrat ni bila ustanovljena nobena zveza in tako smo prav kmetje zaorali v to slovensko pomlad, ki se je potem nekoliko bolj žalostno nadaljevala z aretacijo Janša in ostalih treh. Vsekakor je SKZ (in tudi ZSKM) prva organizacija, ki je vstopila v ta slovenski prostor organizirano in brez patronata državnih struktur; s pomočjo ZSMS v veliki meri in kasneje je tudi SZDL prispevala določen delež pri tem.

DO: V čem obstaja vaše delovanje?

MM: Mi smo stanovsko-politična organizacija. Za tako se izjavljamo od prvega dne. To pomeni, da delujemo na sindikalnem področju, trenutno pa — bi rekla — na vseh področjih kmetijske zakonodaje (gozdarske, zadružne, zemljiške). Tukaj so potrebne velike spremembe, ker je bila ta zakonodaja pisana, da bi se branila pred ljudmi in ne ljudi. Zadrževamo sploh reorganizacijo celotnega kmetijskega sistema, tudi agrarno reformo. Z reorganizacijo sistema mislimo to, da naj končno zadruge postanejo res zadrage, torej

poslovno združenje kmetov. Kmečka zveza naj bo sindikalno-politična organizacija, hkrati pa zahtevamo kmetijsko-gospodarsko zbornico, ki bo zastopala pred državo interese tako privatnih kot družbenih kmetijskih gospodarstev. In v okviru te zbornice zahtevamo javno službo tako v gozdarstvu kot v kmetijstvu.

DO: In kakšne konkretne ukrepe ste letos naredili?

MM: To je naše strogo sindikalistično delovanje. Veliko prizadevanja smo usmerili k spremembi zakona o gozdovih, ki je še povsem boljševiški in je prava groza, kaj vse ta zakon predpisuje.

Naslednja stvar so pa cene, ker se že od prvih dni vleče — po kmečko povedano — kot zelena nit. Ena naših zadnjih akcij je bila bojkot oddaje mleka. To je bil poziv SKZ in ZSKM vsem slovenskim pridelovalcem mleka, da naj ne oddajo mleka v mestih. Uspel nam je generalni kmečki štrajk, ki je pravzaprav prvi štrajk po vojni, v tem smislu, da stavka celo področje. Žal pa se nam niso mogli pridružiti tudi državna podjetja, ker bi bili njihovi uslužbeni strogo kaznovani, če bi mleko razdeljevali kot naši kmetje; vendar pa so vsi podpirali našo dejavnost.

DO: Lepo je tudi to, da je vse vaše delovanje na krščanski podlagi.

MM: Ja, ker je večina slovenskih kmetov kristjanov ali katoličanov, smo prinesli na dan take vrednote, ki v naši družbi niso bile poudarjene. Na primer družino kot osnovno celico družbe. Tudi so večina našega vodstva ljudje, ki imajo krščansko vzgojo in smo praktični katoličani.

Lahko rečem, da smo dvignili precej prahu, ko smo zastopali načela, ki temeljijo na takšnem pojmovanju sveta.

DO: In datume, ki jih izberete za sestanke, stavke...

MM: Vse naše sestanke naredimo, če je le mogoče, na cerkveni praznik. To pa zato, ker ljudje praznujejo tak praznik in imajo takrat malo več časa; včasih pa je v tem tudi malo simbolike — npr. štrajk oddaje mleka je bil na dan sv. Petra in Pavla in sicer v smislu, da tako kot sta ta dva nekajkrat zatajila Kristusa, je tudi naša država že nešteto krat zatajila kmete in upamo —, da se bodo po zgledu sv. Petra in Pavla tudi oni spreobrili.

DO: Kakšni pa so vaši načrti za naprej?

MM: Načrti so jasni. Spremeniti najprej zakonodajo, glavna skrb pa je trenutno seveda cena mleka, mesa, pšenice, kasneje jeseni bo gotovo velik problem grozdja. Največji problem pa je sociala, ker so se prispevki za pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje povečali za 560%, kar je nevzdržno. Ljudje se iz tega zavarovanja izčlanjujejo in tako zdaj iščemo rešitev, kajti izčlanjujejo ne prinese kmetu rešitve.

DO: In glede odtujitve mladine iz dežele v mesta?

MM: To je tudi velik problem. Od leta 1945 do danes je delež kmetijskega prebivalstva padel od 45% na 8% (kot zelo optimističen procent). Socialne posledice so zelo vidne. Povprečna starost gospodarjev je blizu 60 let in to je nevzdržno. Iz tega socialnega vidika pa sledi še drugi, to je dedovanje: Ker ostareli kmetje ni-

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
REDACCION Y ADMINISTRACION:
RAMON L. FALCON 4158
1407 BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: 69-9503

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 85462	

Naročnina Svobodne Slovenije za 1989: Za Argentino A 3.500; pri pošiljanju po pošti A 4.000; Združ. države in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 60 USA dol.; obmejne države Argentine 53 USA dol.; Evropa 65 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 70 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 45 USA dol.

V Evropi lahko kupite Svob. Slovenijo: v Trstu: knjigarna Fortunato, Via Paganini 2; v Celovcu: knjigarna Mohorjeve družbe, Viktringer 26.

TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTADOS UNIDOS 425, 1101 - BUENOS AIRES - T. E. 362-7215

Sporočamo žalostno vest, da nas je v sredo, 6. septembra za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in tast.

Franc Štefanič

Njegov način v borbi za naš obstoj, njegov značaj, pošte in globoka vera v Boga bodo ostali nam v zgled in tudi v tolažbo.

Naša zahvala g. Jožetu Škerbcu za duhovno tolažbo v času bolezni in g. Francetu Himmelreichu za pogrebno sv. mašo in molitve. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so ga obiskali v boleznih in spremili na zadnji poti.

Žalujoči: Rozi roj. Rupnik, žena

Marijana, Zinka, Fani, hčerke

Franci z ženo Graciolo, sin

Carlos, Ricardo, Rolando, zeti

Patricia, Gabriela, María Fernanda,

Carolina, Lučka, Milena, Noelia,

vnukinje

Alejandro, Javier, vnuka

sestre, brat, nečaki in nečakinje

v domovini.

Hurlingham, Río Turbio, Metlika, Ljubljana, Švica,
7. septembra 1989.

majo zadostne pokojnine, da bi bili varni v smislu preživetja, tudi če oddajo kmetijo svojem nasledniku. Tu so še generacijski konflikti. Starejši ne oddajo kmetije, mlajši pa niso pripravljeni celo življenje delati in na koncu morda priti ob vse, ko bi kdo drug podedoval.

Ko smo ustanavljali SKZ, smo se znašli v zagati zaradi majhnega števila mladih. A kar smo jih imeli po vaseh, so nam pomagali, da so razgibali zadevo med starejšimi, ki so predvsem v začetku bili prestrašeni, češ kaj bo prinesla ta nova zaveza. Mladi tudi prevzemajo vodstvo SKZ, ker pravijo starejši, naj se kar sami brigajo za svojo prihodnost; pa saj je to edino prav.

DO: Kaj pa mislite o teh dveh deklaracijah, ki sedaj krožita po Sloveniji?

MM: Mi smo se pridružili podpisovanju Majniške deklaracije. Temeljne, istine ne podpiramo zaradi določenih formulacij, ki jih vsebuje. Podpisujemo še naprej Majniško deklaracijo, vsekakor pa zastopamo mnenje, da ima vsak posameznik polno pravico odločati se za katerokoli od obeh.

DO: V imenu vseh Slovencev v Argentini ti čestitam za ogromno delo, ki ga SKZ opravlja; želim vam čim več uspehov v vašem delovanju.

MM: Jaz pa se zahvaljujem za tvoj obisk, hkrati pa nas bo veselilo, da se vsak „Argentinec“, ki pride v domovino, oglasi tudi pri nas. SKZ kot taka želi negovati te stike z zamejci in zdomci in vsak vas obisk nam bo v največje veselje. Tudi mi vam pošiljamo najlepše pozdrave v Argentino.